

ความรับผิดชอบของรัฐต่อพยานในการให้ความคุ้มครองตามมาตรการพิเศษ

นางสาวนงศิรนาถ เดิมกาญจน์ดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ISBN 974-14-2726-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

STATE LIABILITY TO WITNESS UNDER SPECIAL PROTECTION MEASURES

Miss Nongsiranart Dermkhanjadee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

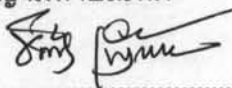
ISBN 974-14-2726-3

Copyright of Chulalongkorn University

491373

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความรับผิดชอบของรัฐต่อพยานในการให้ความคุ้มครองตามมาตรการพิเศษ
โดย นางสาวนงศิรนาถ เดิมกาญจน์ดี
สาขาวิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์วิระพงษ์ บุญโญภาส
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์พงศกร จันทรงค์พิท

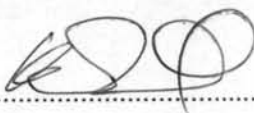
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์

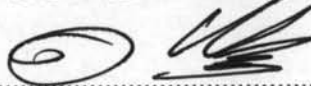
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

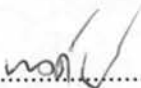
..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

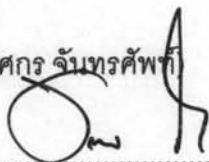
..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์วิระพงษ์ บุญโญภาส)

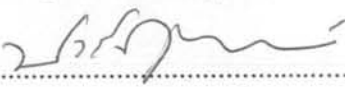
..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(อาจารย์พงศกร จันทรงค์พิท)

..... กรรมการ

(อาจารย์ชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์)

นงศิรนาถ เดิมกาญจน์ดี : ความรับผิดของรัฐต่อพยานในการให้ความคุ้มครองตาม
 มาตรการพิเศษ. (STATE LIABILITY TO WITNESS UNDER SPECIAL PROTECTION
 MEASURES) อ.ที่ปรึกษา: ศ.วีระพงษ์ บุญญภาส, อ.ปรึกษาร่วม: อ.พงศกร จันทร์ศัพท์,
 190 หน้า. ISBN 974-14-2726-3.

ความรับผิดของรัฐต่อพยานในการให้ความคุ้มครองตามมาตรการพิเศษนี้ เป็นเรื่องที่รัฐ
 บริหารโครงการคุ้มครองพยานด้วยมาตรการพิเศษผิดพลาด จนเป็นเหตุให้พยานผู้เข้าร่วมโครง
 การต้องได้รับผลเสียหายจากการกระทำของรัฐดังกล่าว สาเหตุที่ทำให้รัฐต้องรับผิดเกิดจากกรณีที
 รัฐไม่อาจตอบสนองสิทธิของพยานในคดีอาญาตามรัฐธรรมนูญให้แก่พยานผู้เข้าร่วมโครงการ หรือ
 เป็นกรณีที่รัฐไม่อาจตอบสนองสิทธิตามกฎหมายมหาชนให้แก่พยาน อันได้แก่ รัฐไม่คุ้มครอง
 พยานให้มีความปลอดภัย รัฐปฏิบัติต่อพยานอย่างไม่เหมาะสม และรัฐไม่จ่ายค่าตอบแทนที่จำ
 เป็นและสมควรแก่พยาน สำหรับขอบเขตความรับผิดของรัฐต่อพยาน ได้แก่ การจ่ายค่าสินไหมทด
 แทน การรักษาสัญญา และการบังคับชำระหนี้โดยเฉพาะเจาะจง และเนื่องจากความรับผิดของรัฐ
 ต่อพยานที่เกิดขึ้นนั้น เป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ปัจเจกชนผู้มาเป็นพยาน โดยผลของการ
 กระทำของบุคคลที่รัฐใช้ในการให้ความคุ้มครองพยานด้วยมาตรการพิเศษ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐ
 จะต้องมีความรับผิดต่อพยานร่วมกับรัฐด้วยในบางกรณี กล่าวคือ หากเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำ
 ละเมิดต่อพยานในการปฏิบัติการคุ้มครองพยานด้วยมาตรการพิเศษด้วยความจงใจหรือประมา
 เลินเล่ออย่างร้ายแรง เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนคืนให้แก่หน่วยงานของรัฐที่ตน
 สังกัดอยู่ภายหลังจากที่หน่วยงานของรัฐนั้นได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่พยานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
 แล้ว อนึ่ง ผู้วิจัยนำเสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการในการรับคนเข้าสู่ระบบการให้ความคุ้ม
 ครองตามมาตรการพิเศษ ด้วยการจัดทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นระหว่างรัฐกับพยานประกอบการ
 จัดทำหนังสือให้ความยินยอมของพยาน เพื่อประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับ
 เรื่องสิทธิหน้าที่ของพยานตลอดจนการวางตนอย่างเหมาะสมในระหว่างการอยู่ภายใต้โครงการคุ้ม
 ครองพยานด้วยมาตรการพิเศษ

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์..... ลายมือชื่อนิติศิรนาถ เดิมกาญจน์ดี
 ปีการศึกษา.....2549..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4686255634: MAJOR LAWS

KEY WORD: STATE LIABILITY/WITNESS/SPECIAL PROTECTION MEASURES

NONGSIRANART DERMKHAJANADEE: STATE LIABILITY TO WITNESS UNDER SPECIAL PROTECTION MEASURES. THESIS ADVISOR: PROF.VIRAPHONG BOONYOBHAS, THESIS CO-ADVISOR: PHONGSAKORN JANTARASAB, 190 pp. ISBN 974-14-2726-3.

State liability to the witness under special protection measures, is to make an error about state administration in the special protection measures programme. It may cause witness under the programme to possibly receive disastrous results from such state action. A primary cause of state liability is that the state can not respond to the rights of the witness in criminal cases under the constitution. On the other hand, the state can not respond to the rights of public law to the witness. It follows, the state can not protect the witness' safety. The state deal with the witness is not applicable. Lastly, the state can not pay essential and advisable consideration to the witness. The scope of state liability to the witness, is to pay compensation, maintain contract and compulsory performance in particular. Furthermore, the state liability to the witness, is to damage the individual who is the witness. By the result of this action of people who require need for special protection measures. So the public authority shall have a liability to the witness, their share with the state in some cases. The public authority tort to the witness under special protection measures causes voluntary or gross negligence. The public authority shall pay compensation after the government agency has paid compensation to the witness. Besides, which the author submits that should any change about receiving people in special protection measures programme. To do the memorandum of understanding match the consent form against usefulness in set up in accord with an understanding about rights and duty of the witness. Including suitable behavior during the special protection measures programme.

Field of study.....Laws..... Student's signature.....*Nongsiranart*.....
Academic year.....2549..... Advisor's signature.....*V. Boonyobha*.....
Co-advisor's signature.....*Phongsakorn*.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส และอาจารย์พงศกร จันทระ ศัพท์ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมอันเป็นที่เคารพรักยิ่ง ซึ่งเป็นผู้ที่ให้คำปรึกษาและข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้กำลังใจต่อผู้วิจัยในการจัดทำงานวิจัยฉบับนี้ ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณาปรับเปลี่ยนหัวข้อวิทยานิพนธ์มาเป็นงานวิจัยฉบับนี้ และเป็นผู้ริเริ่มให้ผู้วิจัยมีการพัฒนาแนวทางการคิดในประเด็นกฎหมายที่มีความซับซ้อน ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ปวีณา ศรีวินิชย์ สำหรับความช่วยเหลือในการวางแผนจัดการงานเขียนให้มีความเป็นระบบและมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันที่สุดในที่สุด รวมทั้งการขัดเกลาสำนวนการเขียนวิทยานิพนธ์สำหรับนักวิจัยมือใหม่ ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ ผู้เป็นเสมือนหัวเรือใหญ่ในการมอบแนวความคิดและจุดประกายทางความคิดแก่ผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยจะมีความคิดที่เฉียบคมไม่ได้เลย หากขาดท่านอาจารย์ผู้นี้ นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณ คุณคมกริช ดุลยพิทักษ์ Mr. Brian M. Pearce Mr. Joe Paonessa และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ที่ได้ช่วยเหลือด้านข้อมูลกฎหมาย รวมทั้งบุคคลอีกหลายท่านที่ให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ ซึ่งไม่อาจเอ่ยนามได้ครบถ้วน ณ ที่นี้ สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณมนูญและคุณศราพร เดิมกาญจนดี บิดามารดาผู้ให้กำเนิดชีวิต และบุคคลทุกคนในครอบครัวของผู้วิจัยที่ได้ให้การสนับสนุนเรื่องการเรียนรู้ด้วยดีตลอดมา ขอขอบคุณคุณอุทัยผล กุศลวงษ์ ผู้คอยช่วยเหลือ ดูแลและให้กำลังใจที่สำคัญที่สุดในการจัดทำงานวิจัยฉบับนี้ ขอขอบคุณรอยยิ้มของเด็กชายกษิตศ กุศลวงษ์ (น้องอนาคิน) ที่เป็นเสมือนพลังขับเคลื่อนให้คุณแม่มีแรงกายและแรงใจจนทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ในขณะที่ผู้วิจัยจัดทำงานวิจัยฉบับนี้ ยังไม่เคยมีการบังคับใช้มาตรการพิเศษเกิดขึ้นเลยในสังคมไทย การวิเคราะห์ในสิ่งที่ยังไม่เคยเกิดขึ้น จำเป็นต้องใช้จินตนาการเป็นอย่างสูง ผู้วิจัยจึงต้องอาศัยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นต่างๆที่ผู้วิจัยเห็นว่ามีความซับซ้อนด้วยตัวเองเป็นหลัก ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยชิ้นนี้จึงอาจเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์แก่นักวิจัยรุ่นต่อไปที่ทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการคุ้มครองพยานด้วยมาตรการพิเศษ รวมถึงอาจมีการต่อยอดแนวความคิดเพื่อการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายอย่างแท้จริง หากงานวิจัยฉบับนี้มีข้อผิดพลาดหรือข้อท้วงติงประการใด ผู้วิจัยกราบขออภัยแก่ท่านผู้อ่านมา ณ ที่นี้ อนึ่ง หากงานวิจัยฉบับนี้พอจะมีประโยชน์แก่สังคมไทยอยู่บ้าง ผู้วิจัยขออุทิศบุญกุศลและคุณงามความดีของชิ้นงานแด่บิดามารดาผู้เป็นที่เคารพรักยิ่งของผู้วิจัย รวมถึงครูบาอาจารย์ทุกท่านที่คอยอบรมบ่มนิสัยผู้วิจัยมาตั้งแต่เล็กจนเติบโตใหญ่ถึงทุกวันนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	4
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	5
1.4 สมมุติฐาน.....	5
1.5 การศึกษาวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 ความเบื้องต้นเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองพยานด้วยมาตรการพิเศษ.....	7
2.1 เหตุผลและความจำเป็นในการให้ความคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญา.....	7
2.2 วิวัฒนาการของกฎหมายคุ้มครองพยานในประเทศไทยจากอดีตสู่การให้ความคุ้มครองพยานด้วยมาตรการพิเศษ.....	11
2.3 กระบวนการในการให้ความคุ้มครองพยานด้วยมาตรการพิเศษ.....	15
2.3.1 ความน่า.....	15
2.3.1.1 ประเภทของพยานบุคคลที่อาจเข้าสู่การให้ความคุ้มครองด้วยมาตรการพิเศษ..	15
2.3.1.1.1 พยาน.....	15
2.3.1.1.2 สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน.....	16
2.3.1.2 ประเภทคดีที่อาจใช้มาตรการพิเศษ.....	17
2.3.1.3 พฤติการณ์แห่งคดีที่รัฐอาจใช้มาตรการพิเศษเพื่อคุ้มครองพยาน.....	18
2.3.1.4 การปฏิบัติตนของพยานเมื่อเข้ามาสู่โครงการให้ความคุ้มครองด้วยมาตรการพิเศษ.....	18
2.3.1.5 การคุ้มครองพยานด้วยมาตรการพิเศษต้องดำเนินการลับ.....	19
2.3.1.6 การอุทธรณ์คำสั่งเกี่ยวกับการใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน.....	20

(5) กรมสอบสวนคดีพิเศษ.....	34
(6) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน.....	34
(7) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.....	35
2.3.4.4 ค่าตอบแทนของพยานที่เข้าสู่โครงการให้ความคุ้มครองด้วยมาตรการพิเศษ.....	36
2.3.4.4.1 ค่าตอบแทนแก่พยานที่มาให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในคดีอาญา.....	36
2.3.4.4.2 ค่าตอบแทนความเสียหาย.....	37
(1) บุคคลผู้มีสิทธิยื่นคำขอรับค่าตอบแทนความเสียหาย.....	37
(2) วิธีการยื่นคำขอรับค่าตอบแทนความเสียหายของบุคคลผู้มีสิทธิยื่นคำขอรับค่า- ตอบแทนความเสียหาย.....	38
(3) ขั้นตอนในการดำเนินงานรับคำขอรับค่าตอบแทนความเสียหายของสำนักงาน- คุ้มครองพยาน.....	38
(4) ขั้นตอนในการดำเนินงานพิจารณาการจ่ายค่าตอบแทนความเสียหาย.....	38
(ก) ผู้มีอำนาจพิจารณาการจ่ายค่าตอบแทนความเสียหาย.....	38
(ข) หลักในการพิจารณาการจ่ายค่าตอบแทนความเสียหาย.....	39
(ค) อัตราการจ่ายค่าตอบแทนความเสียหาย.....	39
(ง) การแจ้งคำวินิจฉัยการจ่ายค่าตอบแทนความเสียหาย.....	43
2.3.4.5 การเรียกคืนค่าตอบแทน.....	43
2.3.5 กระบวนการสุดท้าย: การสิ้นสุดการให้ความคุ้มครองพยานด้วยมาตรการพิเศษ.....	44
2.3.5.1 ผู้มีอำนาจสั่งการให้สิ้นสุดการให้ความคุ้มครองพยานด้วยมาตรการพิเศษ.....	44
2.3.5.2 เงื่อนไขการสิ้นสุดการให้ความคุ้มครองพยานด้วยมาตรการพิเศษ.....	44
2.3.5.3 การดำเนินการเพื่อให้พยานทราบถึงการสิ้นสุดการให้ความคุ้มครองพยานด้วย มาตรการพิเศษ.....	45
บทที่ 3 การสร้างเงื่อนไขความผูกพันของรัฐต่อพยานและการก่อเกิดสิทธิของพยานในคดี- อาญา.....	46
3.1 การสร้างเงื่อนไขความผูกพันของรัฐต่อพยาน.....	46
3.1.1 การจัดทำหนังสือให้ความยินยอมของพยาน (Consent form).....	47
3.1.2 การจัดทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นระหว่างรัฐกับพยาน (Memorandum of Understanding).....	49

3.1.2.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	50
3.1.2.2 ประเทศฟิลิปปินส์.....	57
3.1.3 บทวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวความคิดและวิธีการใช้หนังสือให้ความยินยอมของ พยาน (Consent form) และบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นระหว่างรัฐกับพยาน (Memorandum of Understanding).....	58
3.1.3.1 มูลแห่งหนึ่งหรือที่มาจากสิทธิของพยานในคดีอาญา.....	59
3.1.3.1.1 ประเทศไทย.....	59
3.1.3.1.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	65
3.1.3.2 สถานะทางกฎหมาย (Legal Status) ของพยานในคดีอาญา.....	68
3.1.3.2.1 ความนำเรื่องการแบ่งแยกหลักกฎหมายออกเป็นหลักกฎหมายมหาชนและ หลักกฎหมายเอกชน.....	69
3.1.3.2.2 สถานะทางกฎหมาย (Legal Status) ของพยานในคดีอาญาในประเท- ศไทย.....	72
3.1.3.2.3 สถานะทางกฎหมาย (Legal Status) ของพยานในคดีอาญาในประเท- ศสหรัฐอเมริกา.....	73
3.1.3.2.4 สถานะทางกฎหมาย (Legal Status) ของพยานในคดีอาญาในประเท- ศไทย หากมีการนำแนวคิดเรื่องการจัดทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นระหว่างรัฐ กับพยานของประเทศสหรัฐอเมริกามาปรับใช้ในประเทศไทย.....	73
3.1.3.3 การดับสูญแห่งสิทธิของพยานในคดีอาญา.....	75
3.1.3.3.1 ประเทศไทย.....	75
3.1.3.3.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	75
3.1.3.3.3 การดับสูญแห่งสิทธิของพยานในคดีอาญาในประเทศไทย หากมีการนำ แนวคิดเรื่องการจัดทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นระหว่างรัฐกับพยานของ ประเทศสหรัฐอเมริกามาปรับใช้ในประเทศไทย.....	76
3.1.4 การนำเสนอการจัดทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นระหว่างรัฐกับพยาน (Memorandum of Understanding) ร่วมกับการจัดทำหนังสือให้ความยินยอมของพยาน (Consent form) ในประเทศไทย.....	81
3.1.4.1 เหตุผลประกอบการนำเสนอการจัดทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นระหว่างรัฐกับ พยาน (Memorandum of Understanding) ร่วมกับการจัดทำหนังสือให้ความ ยินยอมของพยาน(Consent form) ในประเทศไทย.....	81

3.1.4.2	รายละเอียดที่ควรระบุไว้ในบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นระหว่างรัฐกับพยาน.....	83
3.2	การก่อเกิดสิทธิของพยานในคดีอาญา.....	87
3.2.1	ความนำ.....	87
3.2.2	สิทธิที่พยานพึงได้รับตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ.....	90
3.2.2.1	สิทธิในการได้รับความคุ้มครอง.....	90
3.2.2.2	สิทธิในการได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสม.....	91
3.2.2.3	สิทธิในการได้รับค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ.....	91
บทที่ 4	ความรับผิดชอบของรัฐต่อพยานในการให้ความคุ้มครองตามมาตรการพิเศษ.....	93
4.1	นิยามความรับผิดชอบ.....	93
4.2	นิติสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับพยาน.....	95
4.3	ความรับผิดชอบของรัฐต่อพยานในการให้ความคุ้มครองตามมาตรการพิเศษ.....	97
4.3.1	พิจารณาจากสิทธิตามกฎหมายมหาชน.....	97
4.3.1.1	สาเหตุที่ทำให้รัฐต้องรับผิดชอบ.....	97
4.3.1.1.1	ความรับผิดชอบของรัฐอันเกิดจากการที่รัฐไม่ปฏิบัติการคุ้มครองพยานให้ได้รับความปลอดภัย.....	98
4.3.1.1.2	ความรับผิดชอบของรัฐอันเกิดจากการปฏิบัติต่อพยานอย่างไม่เหมาะสม.....	99
4.3.1.1.3	ความรับผิดชอบของรัฐอันเกิดจากการไม่จ่ายค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรให้แก่พยาน.....	100
(1)	ความรับผิดชอบของรัฐอันเกิดจากการไม่จ่ายค่าตอบแทนจากการมาให้ข้อเท็จจริงต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเบิกความเป็นพยานในชั้นศาลแก่พยาน.....	100
(2)	ความรับผิดชอบของรัฐอันเกิดจากการไม่จ่ายค่าตอบแทนความเสียหายแก่พยาน....	101
(3)	ตัวอย่างความรับผิดชอบของรัฐเรื่องการจ่ายค่าตอบแทนแก่พยานของต่างประเทศที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการบัญญัติกฎหมายของประเทศไทย.....	102
(ก)	ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	102
(ข)	ประเทศฟิลิปปินส์.....	104
4.3.1.2	ผลของความรับผิดชอบของรัฐต่อพยานอันเกิดจากการไม่ตอบสนองสิทธิของพยานในคดีอาญาตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ.....	106
4.3.2	พิจารณาจากสิทธิตามกฎหมายเอกชน.....	107
4.3.2.1	ความนำ.....	107

4.3.2.2	หลักความยินยอมไม่เป็นละเมิด (volenti non fit injuria) กับหนังสือให้ความ-	
	ยินยอมของพยาน.....	110
4.3.2.3	ความรับผิดตามมูลละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	112
4.3.2.3.1	การกระทำที่ถือเป็นการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	112
4.3.2.3.2	หลักเกณฑ์ความรับผิดของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีต่อพยานตามพระ-	
	ราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539.....	116
4.3.3	แนวทางความรับผิดของรัฐต่อพยานในการให้ความคุ้มครองตามมาตราการพิเศษที่	
	เหมาะสมกับประเทศไทย.....	123
4.3.3.1	ความรับผิดของรัฐต่อพยานในการให้ความคุ้มครองตามมาตราการพิเศษ.....	123
4.3.3.2	ความรับผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อพยานในการให้ความคุ้มครองตามมาตร-	
	การพิเศษ.....	123
4.3.3.3	การแบ่งเฉลี่ยส่วนความรับผิดระหว่างรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อพยานที่เข้ามา	
	สู่โครงการให้ความคุ้มครองตามมาตราการพิเศษ.....	124
4.3.3.4	ขอบเขตความรับผิดของรัฐต่อพยานในการให้ความคุ้มครองตามมาตราการ-	
	พิเศษ.....	125
4.3.3.4.1	การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน.....	125
4.3.3.4.2	การรักษาสัญญา.....	126
4.3.3.4.3	การบังคับชำระหนี้โดยเฉพาะเจาะจง.....	126
4.3.3.5	กรณีศึกษา (case study) เกี่ยวกับความรับผิดของรัฐต่อพยานในการให้ความ	
	คุ้มครองตามมาตราการพิเศษ.....	127
4.3.3.5.1	กรณีศึกษาที่หนึ่ง: ความเสียหายที่พยานได้รับเกิดขึ้นจากตัวเจ้าหน้าที่ผู้	
	ปฏิบัติการคุ้มครองพยานโดยตรง.....	127
(1)	ตัวอย่างที่หนึ่ง: เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการคุ้มครองพยานกระทำละเมิดต่อพยาน	
	ด้วยการลวนลามพยาน ในขณะที่พยานอยู่ในโครงการให้ความคุ้มครองด้วย	
	มาตราการพิเศษ.....	127
(2)	ตัวอย่างที่สอง: เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปตรวจค้นที่พักอาศัยของพยานโดยกระทำ	
	ในลักษณะของการบุกรุกหรือข่มขู่ใช้อาวุธ.....	128
(3)	ตัวอย่างที่สาม: เจ้าหน้าที่ของรัฐแอบติดตั้งกล้องวงจรปิดไว้ในบ้านพักของ	
	พยานโดยมิให้พยานรู้ตัว เหตุผลเพื่อความปลอดภัยของพยาน.....	128
(4)	ตัวอย่างที่สี่: เจ้าหน้าที่ของรัฐเปิดเผยความลับของพยานให้แก่บุคคลทั่วไป-	

ทราบโดยประการที่น่าจะเป็นเหตุให้พยานไม่ได้รับความปลอดภัย.....	129
4.3.3.5.2 กรณีศึกษาที่สอง: ความเสียหายนั้นเกิดขึ้นจากบุคคลผู้กระทำความผิดหรือ เหตุแทรกแซงจากบุคคลภายนอก.....	129
(1) ตัวอย่างที่หนึ่ง: เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการให้ความคุ้มครองพยานต่อสู้ป้องกันพยาน จากกลุ่มคนร้ายอย่างเต็มที่ แต่ผลของการต่อสู้คือได้รับบาดเจ็บด้วยกันทั้งเจ้า- หน้าที่และพยาน.....	129
(2) ตัวอย่างที่สอง: เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการคุ้มครองพยานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ใน ช่วงเทศกาลปีใหม่ด้วยการไปดื่มสุรากล่องปีใหม่ เป็นเหตุให้กลุ่มคนร้ายอาศัย จังหวะลอบเข้าทำร้ายพยาน จนพยานได้รับอันตรายบาดเจ็บสาหัส.....	130
(3) ตัวอย่างที่สาม: พยานไปดื่มสุรากับเพื่อนบ้าน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการคุ้มครอง พยานทราบว่าพยานอาจได้รับอันตราย แต่ก็มีได้ดักเตือนห้ามมิให้พยานไป ดื่มสุรา และก็มีได้ติดตามพยานไปเพื่อให้ความคุ้มครอง เป็นเหตุให้กลุ่มคนร้าย อาศัยจังหวะลอบเข้าทำร้ายพยานจนพยานถึงแก่ความตาย.....	130
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	132
5.1 บทสรุป.....	132
5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูประบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในส่วนของกาให้ความ คุ้มครองพยานด้วยมาตรการพิเศษ.....	135
5.2.1 รัฐต้องมีการบริหารจัดการระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ดีเกี่ยวกับการให้ ความคุ้มครองพยานด้วยมาตรการพิเศษเพื่อให้รัฐสามารถปฏิบัติการตอบสนอง สิทธิของพยานในคดีอาญาได้ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ.....	135
5.2.1.1 รัฐควรจัดทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นระหว่างรัฐกับพยาน (Memorandum of Understanding) ประกอบการจัดทำหนังสือให้ความยินยอมของพยาน (Consent form) ในประเทศไทย.....	136
5.2.1.2 รัฐควรจัดทำกฎหมายลูกให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญอย่างครบ- ถ้วนและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ.....	137
5.2.1.3 กรณีที่ยังไม่มีกฎหมายลูกออกมารองรับตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เจ้า- หน้าที่ของรัฐต้องใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีอยู่เดิมเพื่อนำพาให้สิทธิของพยาน ในคดีอาญาได้บรรลุตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญในที่สุด.....	138
5.2.2 หากรัฐมีการบริหารจัดการระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเกี่ยวกับการให้-	

ความคุ้มครองพยานด้วยมาตรการพิเศษผิดพลาด โดยการที่รัฐไม่อาจตอบสนอง- สิทธิของพยานในคดีอาญาได้ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ รัฐจะต้องมีความรับผิดชอบ ต่อพยานในทิศทางที่ทุกภาคส่วนมีความพึงพอใจ.....	139
5.2.2.1 รัฐควรปรับปรุงการจ่ายค่าทดแทนความเสียหายแก่พยานบางประการเพื่อยังผล ให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนผู้มาเป็นพยาน.....	140
5.2.2.1.1 พยานควรมีสิทธิที่จะได้รับค่ารักษาพยาบาลอย่างเต็มจำนวนโดยรัฐเป็นผู้ ออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด.....	141
5.2.2.1.2 บุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของพยานผู้ได้รับความพิการทุพพลอย่างถาวร อันเนื่องมาจากการมาเป็นพยานในคดีอาญาให้กับรัฐ ควรมีสิทธิได้รับค่า- อุปการะด้านการศึกษาประดุจดังบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของพยานที่ถึง แก่ความตายอันเนื่องมาจากการมาเป็นพยานในคดีอาญาให้กับรัฐ.....	141
5.2.2.2 รัฐควรกำหนดระยะเวลาในการจ่ายค่าตอบแทนความเสียหายให้แก่พยาน.....	142
5.2.2.3 รัฐควรจัดตั้งกองทุนค่าทดแทนแก่พยานผู้เสียหาย.....	142
รายการอ้างอิง.....	144
ภาคผนวก.....	152
ภาคผนวก ก. คำร้องขอใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน.....	153
ภาคผนวก ข. หนังสือยินยอมรับการคุ้มครอง.....	157
ภาคผนวก ค. คำขอรับค่าตอบแทนความเสียหายแก่พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสัน- ดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา...	159
ภาคผนวก ง. พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546.....	162
ภาคผนวก จ. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นและการ- พิจารณาคำร้องขอใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน พ.ศ. 2548.....	170
ภาคผนวก ฉ. ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ พ.ศ. 2548.....	174
ภาคผนวก ช. ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้- ชิดกับพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2547.....	177
ภาคผนวก ซ. ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามี	

ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548.....	185
ภาคผนวก ฉ. The United States Code. Title 18, Chapter 224,section 3521 (d), (f) and section 3525.....	187
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	190